

VALSTYBINĖ VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBA

VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS KOMISIJA

NUTARIMAS

**BYLOJE DĖL UAB „DAIKČIUKAS“ LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS
ĮSTATYMO PAŽEIDIMO**

2016-05-12 Nr.12R-58
Vilnius

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, susidedanti iš Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos direktoriaus Felikso Petrausko (Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos pirmininkas), direktoriaus pavaduotojos Neringos Baronienės, Ekonominių interesų departamento direktoriaus Mareko Močiulskio, Nesąžiningos komercinės veiklos ir reklamos skyriaus vedėjos Mildos Deimantės bei Teisės skyriaus vedėjos Audronės Kaušylienės,

vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl UAB „Daikčiukas“ (įmonės kodas – 302525291, adresas – J. Janonio g. 27, Klaipėda) veiksmus, galimai pažeidžiančius Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo nuostatas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija n u s t a t o

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-10-15 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl UAB „Daikčiukas“ nepageidaujamos reklamos teikimo. Vartotojas prašyme nurodė, kad 2015-08-31 į elektroninio pašto adresą (*duomenys neskelbtini*) buvo atsiųsta UAB „Daikčiukas“ reklama, kurios vartotojas (*duomenys neskelbtini*) nepageidavo gauti.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 13 straipsniu, 2015-10-21 raštu Nr.4-9919 kreipėsi į UAB „Daikčiukas“, paprašė pateikti išsamius paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus dėl vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodytų aplinkybių bei pasiūlė nedelsiant nutraukti nepageidaujamos reklamos teikimą vartotojui (*duomenys neskelbtini*).

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba 2015-11-04 gavo vartotojo (*duomenys neskelbtini*) prašymą dėl UAB „Daikčiukas“ nepageidaujamos reklamos teikimo. Vartotojas prašyme nurodė, kad 2015-10-19 į elektroninio pašto adresą (*duomenys neskelbtini*) buvo atsiųsta UAB „Daikčiukas“ reklama, kurios vartotojas (*duomenys neskelbtini*) nepageidavo gauti.

UAB „Daikčiukas“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2015-10-21 siųstą raštą Nr.4-9919 atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2016-01-19 raštu Nr.4-290 kreipėsi į UAB „Daikčiukas“ ir pakartotinai paprašė pateikti motyvuotus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus iki 2016-02-01.

UAB „Daikčiukas“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2016-01-19 siųstą raštą Nr.4-290 iki nurodyto termino atsakymo nepateikė.

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2016-03-31 raštu Nr.4-1624 kreipėsi į UAB „Daikčiukas“ ir

pakartotinai paprašė pateikti motyvuotus paaiškinimus ir juos pagrindžiančius įrodymus iki 2016-04-08.

UAB „Daikčiukas“ į Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos 2016-03-31 siųstą raštą Nr.4-1624 iki nurodyto termino atsakymo nepateikė.

Ištyrusi bylos aplinkybes, pateiktus rašytinius įrodymus, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija k o n s t a t u o j a

1. Dėl nagrinėjamos informacijos pripažinimo reklama

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad reklama – bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą.

Atkreiptinas dėmesys, jog reklamos požymis, išskiriantis reklamą iš kitų informacijos rūšių, yra siekis daryti asmenims poveikį jiems renkantis naudotis tam tikromis paslaugomis, skatinti juos elgtis tam tikru būdu. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2005-09-29 (bylos Nr. 15/02) nutarime nurodė, kad „įstatymuose pateikiami nevienodi reklamos apibrėžimai. Tačiau visuose minėtuose teisės aktuose nurodomas svarbiausias reklamos požymis – reklama yra informacija, kuria siekiama padėti parduoti arba skatinti įsigyti prekes ar naudotis paslaugomis.“ Įstatymuose bei suformuotoje teismų praktikoje kaip esminis reklamos požymis, išskiriantis ją iš kitos informacijos, yra įtvirtintas specialus jos tikslas - daryti įtaką ekonominei elgsenai.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, jog siekiant nustatyti, ar informacija gali būti vertinama kaip reklama, turi būti konstatuotas skatinimo tikslas, t.y. turi būti nustatyta, kad ši informacija yra ar gali būti reikšminga vartotojui, priimant sprendimą dėl produkto įsigijimo, ir tokiu būdu ja siekiama daryti įtaką ekonominei elgsenai, skatinant jį naudotis tam tikromis prekėmis ar paslaugomis ar atsisakyti tam tikrų prekių (paslaugų) naudojimo.

Taigi, įstatymuose bei teismų praktikoje suformuoti du esminiai reklamos požymiai: 1) informacija turi būti susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, 2) pateikiama informacija turi skatinti įsigyti prekių ar naudotis teikiamomis paslaugomis. Iš byloje pateiktos informacijos matyti, jog

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija pažymi, kad nagrinėjamu atveju UAB „Daikčiukas“ siųstuose elektroniniuose laiškuose vartotojui (*duomenys neskelbtini*) buvo reklamuojamos UAB „Daikčiukas“ prekės ir joms taikomos nuolaidos. Ši informacija susijusi su bendrovės vykdoma veikla ir skatina vartotojus įsigyti UAB „Daikčiukas“ prekes, taigi atitinka Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme įtvirtintą reklamos sąvoką.

2. Dėl UAB „Daikčiukas“ skleistos reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies reikalavimams

Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalis nustato, jog reklama telefonu, telefaksu, teleksu, elektroniniu paštu gali būti teikiama tik reklamos vartotojo sutikimu arba jo prašymu. To paties straipsnio 2 dalis nustato, kad draudžiama tiesiogiai teikti reklamą konkrečiam asmeniui, jeigu yra aiškiai išreikštas šio asmens nesutikimas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, sistemiškai vertindama Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, daro išvadą, jog toks vartotojo sutikimas turi būti išreikštas aktyviai. Nors Lietuvos Respublikos reklamos įstatymas nenustato privalomos reklamos vartotojo sutikimo davimo būdo ir prašymo formos, tačiau Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.8 straipsnio 1 dalis numato, kad civilinės teisės normų nesureglamentuotiems civiliniams santykiams taikomi panašius santykius reglamentuojantys civiliniai įstatymai, t. y. taikoma įstatymo analogija. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso sutarčių teisę reguliuojančiame 6.173 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tylėjimas arba neveikimas savaimė nelaikomi akceptu, t. y. sutikimu. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.64 straipsnio, reglamentuojančio valios išreiškimo formą, 3 dalyje numatyta, kad tylėjimas laikomas

asmens valios išraiška tik įstatymų ar sandorio šalių susitarimo numatytais atvejais. Vadovaujantis įstatymo analogija, darytina išvada, kad visais atvejais sutikimas turi būti aiškus, o ne numanomas.

Pagal Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnį, net ir klausiamo dėl sutikimo gauti reklamą adresato neatsakymas (neveikimas) reklamos davėjui negali reikšti, kad adresatas sutinka, jog jam būtų teikiama reklama. Vartotojas (*duomenys neskelbtini*) prašyme nurodė, kad UAB „Daikčiukas“ reklama į vartotojo elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*) buvo siunčiama be jo sutikimo. Pažymėtina, jog UAB „Daikčiukas“ tyrimo metu nepateikė Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai paaiškinimų ar įrodymų, jog reklamą vartotojui elektroniniu paštu siuntė turėdama jo sutikimą ar prašymą.

Atsižvelgiant į tai, kad UAB „Daikčiukas“, neturėdama (*duomenys neskelbtini*) sutikimo ar prašymo teikti reklamą į jam priklausančią elektroninį paštą (*duomenys neskelbtini*), teikė nepageidaujamą reklamą elektroniniu paštu, pažeidė Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostatą.

3. Dėl UAB „Daikčiukas“ taikytinų sankcijų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 5 dalimi, skiriamos baudos dydis nustatomas pagal mažiausios ir didžiausios baudos vidurkį ir atsižvelgiant į šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo pobūdį, atsižvelgė į tai, kad buvo pažeista Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies nuostata.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo mastą, atsižvelgė į tai, kad dėl UAB „Daikčiukas“ nepageidaujamos reklamos teikimo kreipėsi vienas vartotojas.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vertindama pažeidimo trukmę, atsižvelgė į tai, kad UAB „Daikčiukas“ nepageidaujama reklama vartotojui (*duomenys neskelbtini*) buvo nevienkartinė (bendrovė reklamą teikė 2015-08-31 ir 2015-10-19 dienomis).

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė, tačiau atsižvelgta į tai, kad bendrovė neteikė prašomos informacijos bei nebendradarbiavo tyrimo metu.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija sunkinančių aplinkybių byloje nenustatė.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 24 straipsnio 1, 5 ir 9 dalimis, n u t a r i a

už Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 13 straipsnio 1 pažeidimą skirti UAB „Daikčiukas“ 600 (šešių šimtų) eurų baudą.

Nutarimas per 30 kalendorinių dienų nuo nutarimo priėmimo dienos gali būti apskūstas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Kreipimasis į teismą nesustabdo nutarimo vykdymo, jeigu teismas nenustato kitaip.

Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos komisijos paskirta bauda sumokama į Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, esančią banke „Swedbank“, AB (banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22, lėšų gavėjas Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, įmonės kodas 188659752), kodų sąrašo „Kitos baudos“ skyriaus „Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos skirtos baudos 6780“ eilutę.